

SMEER – möte rådgivande kommitté, protokoll

Datum: 3 maj, 2023, Tid: 9.45-15.00

Lokal: Aventinen

Deltagare:

- Jesper Haglund
- Nina Christenson
- Mats Brunström
- Anna Bergkvist
- Monica Evermark
- Torodd Lunde
- Daniel Olsson
- Jesper Boesen
- Mikael Rydin
- Lena Tibell
- Niklas Gericke

Ej närvarande:

- Per Nilsson
- Nina Kilbrink
- Shu-Nu Chang Rundgren
- Martin Stolare

Mötesanteckningar

Jesper inledde mötet. Nina utsågs till justerare.

Aktuella händelser inom SMEER och vid KaU (Niklas föredragande)

Yvonne Liljekvist har befordrats till professor i matematikdidaktik.

Susanne Walan och Maria Fahlgren har utsetts till docenter i biologididaktik respektive matematikdidaktik.

Ämnesdidaktik har föreslagits som ett av tre forskningsområden som Kau ska föra fram som profilområde för universitetets forskning, tillsammans med datavetenskap och Centrum för tjänsteforskning. Arbetet ligger dock stilla efter regeringsbytet. Detta vore dock en viktig ”game changer” för ämnesdidaktiken och ROSE som miljö. Vid JU har de beslutat att satsa interna strategiska medel för att stödja föreslagna profilområden.

Jerker Moodysson för JU har blivit utsedd till ny rektor och kommer att tillträda i sommar.

ULF drivs i sina nuvarande noder till och med 2024. GU och Kau är båda intresserade av att vara namngivet som koordinerande lärosäte för en framtida Väst-nod. Jesper H och Yvonne Liljekvist har koordinerande roller inom ULF vid Kau, men SMEER har inte varit involverade i större forskningsprojekt.

Nya magister-/masterprogrammet i ämnesdidaktik för yrkesverksamma lärare har börjat, med 10 studenter första kullen.

Daniel är involverad i att utveckla en EU-ansökan om en joint master inom environmental and sustainability education, tillsammans med tre andra lärosäten i olika länder i Europa. Studenterna får en gemensam master från alla fyra lärosäten.

Mikael har initierat Lilla SMEER, ett nätverk för doktoranderna inom SMEER.

Verksamhetsberättelse 2022 (Niklas föredragande)

Verksamhetsberättelsen och analys av verksamhetsberättelse för alla forskningscentra inom LUN skickades ut som underlag till mötet.

Verksamhetsberättelsen visar en stark verksamhet, men stor andel externt upparbetade medel och t.ex. många internationella samarbeten. Övergripande har de andra forskningscentra dock utvecklats starkare än SMEER, vi har en relativ trend neråt. Det baseras huvudsakligen på externa medel och publiceringar. Särskilt CSL var starka i fjol. Utfallet påverkar den prestationsbaserade delen av budgeten.

Det är en oroväckande trend att basfinansieringen inte har ökat på många år och att den prestationsbaserade delen minskar för oss. Mot bakgrund av hög inflation gröps ekonomin ur.

De andra forskningscentra har gått över till att publicera sig mer i tidskrifter. De har fler professorer i sina miljöer. Ett grundproblem är att andra forskningscentra får ytterligare finansiering från HS-fakulteten och respektive institutioner. En teknisk detalj är att SMEER och CSL har ungefär lika många publikationer, men färre räknas in för oss eftersom forskare som inte fått medel från SMEER inte räknas in i beräkningsunderlaget.

Det skulle ligga i linje med den externa granskningen (se nästa punkter) att tydligare fokusera på seniora forskare. Det borde dock gynna oss på sikt att finansiera doktorander och juniora forskare för att bygga miljön, en avvägning behöver göras. Enligt forskningsprogrammet kommer forskarutbildning främst finansieras av externa medel i forskarskolor.

Vid JU är erfarenheten att ULF-medel har dubblerat forskningsfinansieringen inom didaktik, men här har som sagt SMEER inte varit aktiva sista åren. Ökad involvering i ULF är en möjlighet.

RUC:s kartläggning visar att huvudmännen efterfrågar nätverk för förstelärare i matematik och NO. Detta är en möjlighet att involveras i för SMEER-forskare.

Återkommande granskning av SMEER (Niklas föredragande)

Vid förra mötet behandlades vår självvärdering. Vi fick bra inspel till processen, i att skriva fram områden där vi vill få stöd från granskningen i att påverka vår egen organisation.

Självvärderingen var underlag för intervjuer med externa granskare i februari. Granskarna har sammanställt en rapport, vilken skickades ut som underlag till mötet.

Rapporten är gedigen, och SMEER AU har arbetat med att ta fram en handlingsplan utifrån granskarnas synpunkter i rapporten, av tre kategorier: ska åtgärdas, framtida utvecklingsområden, och goda exempel. Handlingsplanen kommer att tas upp för beslut i LUN. Är föreslagna åtgärder på en lagom nivå? Hur vi ska hantera punkter där vi vill påverka HNT och de institutioner som ingår där, men inte har direkt ansvar själva? Är föreslagna deadlines rimliga?

Arbete med handlingsplan utifrån rapport från återkommande granskning

(Jesper introducerar, diskussion i mindre grupper)

Jesper H, Daniel, Lena, Anna, Mats

Rapporten ger en positiv bild av SMEER:s verksamhet, och hjälper oss i att efterfråga tydligare stöd från HNT och dess institutioner.

Granskarna pekar ut låt hundra blommor blomma och att fokusera tydligare som två skilda strategier. Vi kanske trots allt behöver fokusera tydligare. Vissa områden är mer strategiska ur ett ansökningsperspektiv.

I forskningsprogrammet skriver vi fram hållbar utveckling som ett av fyra forskningsområden, med en tydlig spets. UU har också en stark forskningsmiljö inom hållbar utveckling, men utan en tydlig didaktisk profil, så vi har en möjlighet att lyfta fram detta tydligare.

En annan aspekt av fokusering är att satsa finansiering på seniora forskare, vilket även skulle kunna bidra till flera prestigefyllda publikationer. Bengts beräkningar beaktar inte kvalitet av tidskrifter, heller inte antal citeringar. Detta kan dock vägas in i strategin. Fler tidskrifter av kategori 2 på norska listan är en väg att gå.

Handlingsplanens åtgärdsförslag är på lagom detaljnivå. Vi bör t.ex. skriva att en publiceringsstrategi ska tas fram, inte beskriva vad den komma fram till.

Angående rekryteringsstrategi har vi kunnat påverka rekryteringsprocessen i våra roller som anställda där, snarare än som företrädare för SMEER. Undervisningen på grundutbildningen, framför allt på lärarutbildningen styr rekryteringen, inte behov för forskningen. Inom matematik har de inte fått gehör för att rekrytera internationella didaktiska forskare, som inte kan svenska. Det är dock olika i olika ämnen. Inom biologi har istället forskningsmeritering varit styrande.

Granskarna föreslår att rekrytera didaktiker i Norden, för att ge breddade perspektiv och att de ska kunna undervisa på sina respektive språk. Det är dock en utmaning att finna behöriga didaktiker i Norden.

Om karriärsutvecklande möjligheter, förslag som förtydligar att det har med medelstiltedning att göra:

”SMEER initierar dialog med dekaner på HNT och LUN, samt berörda prefekter kring förutsättningar, tjänster, och resurser för karriärsutveckling för ämnesdidaktiker.”

Varför är förutsättningarna annorlunda för didaktisk forskning i SO, svenska och engelska? Hur viktig är lärarutbildningen för de involverade institutionerna? Återkommande granskningen och arbetet med profilområde gör att våra argument att satsa på ämnesdidaktik inom HNT är starkare än tidigare. Det ligger på prefektens ansvar att fördela medel.

Inriktning på forskningsprogrammet. Det finns goda möjligheter att ytterligare stärka hållbar utveckling som fokusområde, t.ex. med matematisk modellering.

Öka antalet seniora forskare. Detta ligger i linje med ökad andel finansiering av seniora forskare, för att bland annat öka publicering med LUN-medel.

Öka forskningssamarbete med grundutbildningen. Vid Liu uppmuntrar de lärarstudenter att skriva examensarbeten inom ramen för forskargrupper, utifrån föreslagna problemområden. Krav finns på att göra egen datainsamling, men redan insamlade data kan adderas. Kan detta även göras vid Kau? Ämneslärarstudenter och master-/magisterstudenter är kanske mest intressanta för detta.

Niklas, Nina, Mikael, Jesper B, Monica, Torodd

Det är en bra konkretionsnivå på dokumentet och det går att genomföra aktiviteter utifrån det. Vi behöver ta ett steg tillbaka och utgå från det försökte säga innan det blev tolkat av de andra i det fortsatta arbetet. Aktiviteter kan ske på tre nivåer: strategi – handlingsplan – verksamhetsplanering

Angående publiceringsstrategi behöver vi tänka igenom roll och ansvarsfördelning. Det är t.ex. olika förutsättningar för professorer och doktorander. Vi behöver ha seminarier om hur man publicerar sig, diskutera lämpliga nyckeltal, och kvalitetsgranska artiklar innan de skickas in. Doktorandperspektivet, det är en avvägning mellan publiceringskanaler – att gå snabbt eller hög kvalitet. Vid samförfattande med lärare är publicering också problematiskt ur ett etiskt perspektiv. Alla seniora forskare kan de fem tidskrifterna (lyft detta på olika tidskrifter) och får i uppdrag att publicera där. Ingångstidskrifter för doktorander.

Vi behöver förankra rekryteringsbehov i fakultetens strategiska kompetensförsörjningsplaner. Vem formulerar dem – hur kan vi spela in och utgå fram dem?

Förenade tjänster för lektorer i skola är en möjlighet – förstelärare kan användas i grundutbildningen för att frigöra.

Redogörelse av gruppdiskussioner (Jesper koordinerar)

Granskningsrapporten är huvudsakligen positiv till SMEER:s verksamhet. Vi har anledning att vara stolta över verksamheten. Vi behöver lägga åtgärdsförslag på en rimlig nivå, så att vi behåller det som redan fungerar bra. Detta kan betonas i en inledande metatext i handlingsplanen.

Utkastet på handlingsplan är på lagom nivå, vi har ”hittat genren”.

Diskussionen fokuserade på publiceringsstrategier, hur arbetet kan genomföras och vad det är.

Ska doktorander och forskare ha olika inriktning när det gäller publicering? NMBU har framskrivna krav på publiceringar för doktorander. Andra krav kan ställas på professorer. Det är bra att tankar om detta är samlade på ett ställe.

Etiska aspekter kan vävas in i arbetet med publiceringsstrategin.

Det finns behov för formuleringar på olika nivåer: Strategi, verksamhet, handlingsplan

Artikeltexter kan seminariebehandlas för att stärka publiceringen.

Även visibilitet är viktigt för forskningen, liksom att forskningen kommer samhället till nytta, den tredje uppgiften.

Interna dokument om publiceringspolicy:

<https://www.kau.se/forskarhandbok/steg-6-sprid-forskningsresultaten/steg-6-publiceringsstrategi>

https://intra.kau.se/dokument/upload/C10B940D1657a23888UWFFA55EC0/112_14Publiceringspolicy.pdf

De behandlade strategisk kompetensförsörjningsplan. Dessa ligger inom institutionernas ansvar. Vi kan utgå från dem i vårt arbete. Skrivs didaktiska aspekter fram tydligt?

Vi har möjlighet till kombinationsanställningar för att involvera lärare i forskningen.

Vi har möjligheten till befordran av professorer. Vid t.ex. JU finns inte den möjligheten, det behöver utlysas en professur efter behov.

Vi kan påverka ökad satsning på seniora forskare, genom att tilldela större andel av SMEER:s medel på detta.

Vid rekrytering av ämnesforskare ställs inte krav på att de kan svenska från början. Detta är i praktiken förutsättningen för didaktiska forskare. När vi väl gör rekryteringar behöver lärarutbildning och didaktisk forskning beaktas. Det ser olika ut på våra institutioner, t.ex. om vi involveras i utformning av utlysningstexter.

En stor del av undervisningen på HNT är inom lärarutbildningen. Vi kan argumentera för att det behöver en forskningsöverbyggnad.

Handlingsplanen kommer att revideras innan inskickning och åtgärdsförslag följs upp, utifrån inspel under diskussionen.

Hopsummering och information inför kommande möten (Niklas föredragande)

Kommande möte:

- 5 oktober, 2023 (digitalt via Zoom, 9-12)

Budget blir förmodligen en fråga till nästa möte, liksom uppföljning av handlingsplanen, t.ex. avseende samarbete med institutionerna och publiceringsstrategi.

Nästa möte är sista mötet i nuvarande rådgivande kommitté.

Organisation och bemanning för SMEER kommande mandatperiod (Jesper föredragande och diskussion, Niklas deltog ej)

Niklas har gjort ett bra jobb som föreståndare. Vi ser att han har gjort ett viktigt arbete med att bygga upp SMEER som miljö. Han står till förfogande som föreståndare kommande period.

Niklas har suttit länge på posten, och det finns ett behov på sikt att öppna upp en process för att involvera andra personer i ledande roller, att fördela gracerna. Det finns en sårbarhet i beroendet av Niklas. Det är dock även viktigt med kontinuitet. Det finns många exempel på forskningscentra som rasat samman då en ledare slutat.

Yvonne har blivit befordrad till professor, och fler forskare kan bli befordrade inom kommande år. På sikt kan vi sätta samman en professorsgrupp för att fördela ansvaret.

RUC har skilda personer som föreståndare och vetenskaplig ledare, men det är möjligen svårare att dela upp för SMEER som forskningscentrum. Vi skulle kunna börja bereda för att skola in en annan föreståndare på sikt, till exempel till kommande mandatperiod om tre år, då Niklas skulle kunna gå in som vetenskaplig ledare. Vi kan ta upp det som en punkt i kommande möten i rådgivande kommittén att utvärdera organisation och ledning för SMEER.

Deltagare i SMEER som inte ingår i AU eller rådgivande kommittén upplever att SMEER är osynligt. Vi har inte fått igång initiativ på after work eller gemensam lunch på fredagar. En informell hälsning, ett personligt nyhetsbrev, t.ex. en gång i månaden eller några gånger per termin, kan vara ett sätt att ge större synlighet och känsla av delaktighet. Ett alternativ är ett mer formellt nyhetsbrev, där kommunikatör kan vara involverad. Alla deltagare i SMEER kan ombes att bidra med nyheter om vad som har skett.

Rådgivande kommittén föreslår Niklas som föreståndare kommande period.

Vid Protokollet

Jesper Haglund

Niklas Gericke

Justering

Nina Christenson

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign